

Николайчук О.Б.

магістр;

Ріба-Гринишин О.М.

кандидат філологічних наук, доцент,

*Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу*

МОВНОСТИЛІСТИЧНІ ЗАСОБИ ТВОРЕННЯ КОМІЧНОГО У СУЧАСНИХ АНГЛОМОВНИХ СЕРІАЛАХ

Найяскравіше гумор нації проявляється у фільмах або серіалах. Англомовні телесеріали стали невід'ємною частиною нашого життя. Мова комедійних серіалів емоційно забарвлена, багата на стилістичні засоби та прийоми, які допомагають краще передати підтекст, задуманий сценаристами. Для кращого сприйняття гумору і, відповідно, його передавання під час перекладу потрібно розуміти, за допомогою яких мовностилістичних засобів створено ефект комізму. Це і зумовлює актуальність нашого дослідження.

Комічного ефекту у кінодискурсі досягають за допомогою вживання великої кількості стилістичних прийомів, а також тропів на різних рівнях: епітети, образні порівняння та ідіоми, різноманітні типи повторів, риторичні фігури тощо. Гумор, іронія та сарказм – головні стилістичні прийоми, на яких будуються жарти в серіалах.

Іронічність висловлювань – невід'ємна особливість мовлення головних героїв серіалу. Ситуативну іронію в кінодискурсі актуалізують лексичні та стилістичні повтори, цитация та іронічне змішування стилів.

Змішування стилів, або «зміщення планів», – комічний прийом, у якому різні, непок'єднувальні стилі мовлення функціонують в одній ситуації. М. Юрковська зазначає, що основне інтертекстуальне навантаження найчастіше локалізується в міжперсонажному спілкуванні, та називає цей прийом «обігруванням мовленнєвих жанрів» [4, с. 14–15].

Проаналізувавши серіал «Теорія великого вибуху», виявлено, що комічне пок'єднання різних стилів мовлення, а саме наукового та розмовного – найпоширеніший засіб творення комічного у ситкомі.

Так, у прикладі (1), на неформальне запитання Леонарда, Шелдон відповідає з властивою йому науковою точністю та пафосністю.

(1) – *What did Penny mean, «You'd make a cute couple?» – I assume she meant the two of you together would constitute a couple that others might consider cute. An alternate and somewhat less likely interpretation is that you could manufacture one. As in, «Look, Leonard and Leslie made Mr. and Mrs. Goldfarb. Aren't they adorable?».*

У прикладі (2) невідповідність стилю мовлення і ситуації має іронічний ефект. Шелдонова мова повна термінів та професіоналізмів, що зазвичай стає перешкодою до порозуміння з іншими людьми, а зокрема і з не надто освіченою сусідкою Пенні.

(2) – *Hey, Sheldon. What's going on? – I need your opinion on a matter of semiotics. – I'm sorry? – Semiotics. The study of signs and symbols. It's a branch of philosophy related to linguistics. – Okay, sweetie, I know you think you're explaining yourself, but you're really not.*

Лексичний та стилістичний повтор не лише створює асоціативні зв'язки між певними відрізками тексту, він експлікує постійність авторської суб'єктивно-оцінної модальності, підтверджуючи, що нічого випадкового на художньому полотні нема [1, с. 73].

Дослідивши повтори фраз та окремих слів у серіалі «Теорія великого вибуху», виявлено, що існує щонайменше дві причини умисного використання повторів. Це може бути або вказівка на спантелеченість мовця (приклади 3-4), або вказівка на його впевненість у своїй правоті (приклад 5).

(3) – *I think I've made my point. – Yeah? How about I make a point out of your pointy little head?*

(4) – *Why? – Oh, Penny, Penny, Penny. – What, what, what?*

(5) – *Excuse me. Do you know anything about this stuff? – I know everything about this stuff.*

Не менш яскраво вираженою формою комічного у комедійному дискурсі виступає сарказм. Він притаманний не всім героям, а лише тим, хто наважується відкрито сипати гостру викривальну критику, обеззброюючи свого супротивника, не ховаючись за інакомовлення.

Саркастичні запитання знаходимо у прикладі (6), де Пенні дошкульно та просторічно відповідає Шелдону на його недоречні запитання.

(6) – Who do I speak to about permanently reserving this table? – *I don't know. A psychiatrist?*

Метафора – вид тропів, побудований на основі вживання слів та виразів у переносному значенні. Мета метафори у комедійному дискурсі – викликати несподівані асоціації у глядача. Яскравий приклад цього знаходимо у фразі Шелдона (7), де він каже, що квартира перетворюється на мережу хостелів «B&B».

(7) – Penny, you're always welcome to stay with us. – Oh, terrific. *Now we're running a cute little B & B.*

Одним із найпоширеніших та найпродуктивніших лексичних засобів у серіалах є порівняння, тобто словесне або текстове зіставлення двох подібних у якійсь характеристиці предметів або явищ із метою визначення певних рис одного з них через порівняння з іншим [3]. Характерною особливістю гумористичного порівняння можна вважати те, що і об'єкт, і суб'єкт порівняння мають у собі ознаку комічного.

Приклад (8): Говард порівнює свої пальці з ковбасками, а Шелдон (9) – професію офіціанта в кав'ярні з службою доставляння швидких вуглеводів.

(8) – No, look at my fingers, *they're like Vienna sausages.*

(9) – You know, it's a Cheesecake Factory people order cheesecake and I bring it to them. – So you kind of act as *like a carbohydrate delivery system?*

Епітет – слово або словосполученням, яке підкреслює характерну рису, визначальну якість певного предмету або явища, збагачує мову емоційним сенсом, додає тексту насиченості [2, с. 125]. Вважаємо, що для комедійного дискурсу властиве вживання авторських епітетів, тобто творення нових комічних, абсурдних означень до звичних речей. Прикладом цього є «рибні нічники» (10) та «вівторковий гамбургер» (11):

(10) – I read an article about japanese scientists who inserted DNA from luminous jellyfish into other animals, and I thought, «*hey, fish nightlights*».

(11) – I don't want to go out on a limb, but I think we may be looking at my new *Tuesday hamburger*. – *Your old Tuesday hamburger will be so brokenhearted.*

Отже, у ситкомі «Теорія великого вибуху» використовують різноманітні мовні засоби творення комічного. Напродуктивнішими вважаємо іронічне змішування стилів (наукового та розмовно-побутового), гумористичне порівняння та авторські епітети, вигуки. Комізм ситуації нерідко зумовлює гра акторів, а саме: паузи в мовленні, логічні наголоси, міміка та жести.

Список використаних джерел:

1. Гальперин И.Р. Стилистика английского языка. Москва : Высшая школа, 1977. 332 с.
2. Літературознавчий словник-довідник / ред. Р.Т. Гром'як, Ю.І. Ковалева, В.І. Теремко. Київ : Академія, 2007. 579 с.
3. Словник української мови : в 11 т. / за ред. І.К. Білодіда. Київ : Наукова думка, 1980. 680 с.
4. Юрковська М.М. Дискурс англомовної анімаційної комедії : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філол. наук : спец. 10.02.04. Київ, 2011. 23 с.

Шинкаренко А.С.

студентка,

Науковий керівник: Сухачова Н.С.

кандидат філологічних наук, доцент,

Вищий навчальний заклад Укоопспілки

«Полтавський університет економіки і торгівлі»

СТРУКТУРНИЙ ТА СЕМАНТИЧНИЙ АСПЕКТИ ПРЕФІКСАЦІЇ В АНГЛОМОВНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ТЕРМІНОСИСТЕМІ

Нова лексика, яка співвідноситься з економічними поняттями, утворює значну групу інновацій останніх десятиліть в англійській мові. У зв'язку з цим актуальними вбачаються питання виявлення шляхів поповнення англомовної економічної терміносистеми. Зростання зацікавленості у вивченні особливостей англомовної економічної термінологіки також зумовлена збільшенням її впливу